

ÜNİTE

1

BİR KAHRAMAN
DOĞUYOR

1. Osmanlı Devleti, yüzyıllarca üç kıtaya hükmetmiş bir cihan devletidir. Kendi gücüne çok güvenmiş, bu yüzden Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmemiştir. Avrupa'nın başını çektiği Coğrafi Keşifler, Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir. Osmanlı Devleti'nin elinde bulunan İpek ve Baharat yolları ekonomik değerini kaybetmiş; bu durum, Osmanlı maliyesini olumsuz yönde etkilemiştir. Osmanlı Devleti, ekonomisini kurtarmak için Avrupalı devletlere ekonomik ayrıcalıklar içeren kapitülasyonlar vermiştir. Bu durum, Osmanlı Devleti'nin yıkılışını hızlandırmıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti, Avrupa'da meydana gelen bilimsel çalışmalara da kayıtsız kalmıştır. Avrupa, savaş teknolojisini geliştirince Osmanlı ordusuna karşı üstünlük sağlamaya başlamış; Osmanlı Devleti, ordusunu modernize etmede yeterli olamayınca da büyük toprak kayıpları yaşamıştır. Osmanlı Devleti, ayrıca Sanayi Devrimi'ne de uyum sağlayamamış, sanayi yeterince gelişmeyince Avrupalı malların ülkesine girmesine izin vermiştir. Bunun sonucunda yerli tüccarlar iflas etmiştir. Osmanlı Devleti maliyesinin kötüleşmeye başlaması ile askerî, siyasi ve sosyal alanlarda birçok olumsuz olaylar yaşanmaya başlamıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti, İpek ve Baharat yollarının yeniden önem kazanmasını sağlamıştır.
- B) Osmanlı Devleti, birçok alanda Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.
- C) Osmanlı Devleti, büyük ekonomik sorunlarla mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- D) Osmanlı Devleti eski gücünü kaybederek yıkılmaya başlamıştır.

2.

Dünya Siyasetine Yön Veren Bazı Tarihi Olaylar	
Coğrafi Keşifler	"Coğrafi Keşifler" sonucunda yeni kıtalar, yeni insan ırkları ve yeni tarım ürünleri keşfedilmiştir. Yeni keşfedilen kıtalara Avrupa'dan yoğun göçler yapılmıştır. Avrupalı devletler, keşfedilen toprakları sömürgeleştirerek zengin olmuşlardır. Yerli halklar çok zor durumda kalmış ve köle olarak kullanılmıştır. Yeni ticaret yolları bulununca eski ticaret yolları önemini kaybetmiştir. Eski ticaret yollarını kullanan devletler, ekonomik zarara uğramıştır.
Fransız İhtilali	Avrupa, uzun yıllar boyunca krallıkla yönetilmiştir. Kral, yönettiği topraktaki halkı kendi malı olarak gördüğü için onlara istediği gibi davranmıştır. Krallar, halkına ağır vergiler koymuş; halk, bu vergiler yüzünden yaşayamaz hâle gelmiştir. Avrupa halkının o dönemde hiçbir hakkı yoktur. Halk; fakir, aç ve güçsüz olarak yaşamaya daha fazla dayanamayarak bir araya gelmiş ve Fransa kralını tahttan indirmiştir. Tahta çıkan yeni kral halka çeşitli haklar tanımış; adalet, eşitlik, özgürlük ve demokrasi gibi kavramlar tüm dünyaya yayılmıştır.
Sanayi Devrimi	"Coğrafi Keşifler" sonucunda zenginleşen burjuva sınıfı elinde biriken parasını değerlendirmek için fırsat beklemiş, teknolojik gelişmelerle birlikte buhar gücünün makinelerde kullanılmaya başlanması ile Sanayi Devrimi ortaya çıkmıştır. İlk defa İngiltere'de ortaya çıkan Sanayi Devrimi ile burjuva sınıfı büyük fabrikalar kurmuş, Avrupalı devletler sanayide çok fazla güçlenerek dünyanın geri kalanını sömürgeleştirmek için harekete geçmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak,

- I. "Coğrafi Keşifler", farklı olayların başlamasında etkili olmuştur.
- II. Fransız İhtilali ile Avrupa halkı demokratik haklar elde etmeye başlamıştır.
- III. Sanayi Devrimi ile yeni bir ekonomik yapılanma ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

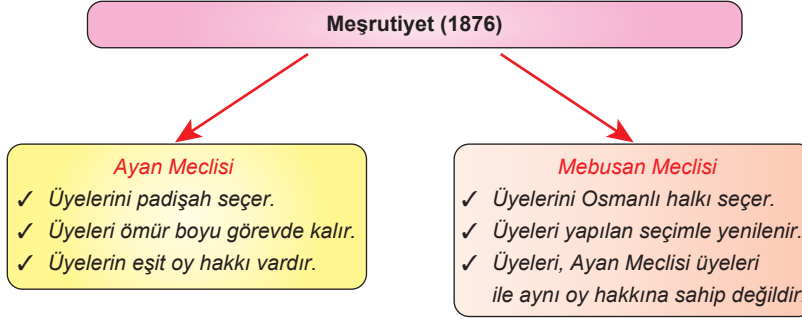
A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I, II ve III

1.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ayan Meclisi üyeleri daha avantajlıdır.
- B) Mebusan Meclisi üyeleri demokratik yolla göreve başlar.
- C) Ayan Meclisi üyelerinin seçiminde padişah etkilidir.
- D) Mebusan Meclisi üyeleri arasında kadınlar da vardır.
2. “Özellikle Batı Avrupa’da sanayileşme, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin ulaşım ve haberleşmeyi hızlandırması, geniş kitlelerin siyasetle ilgilenmeye başlaması, kısacası son iki yüz elli yılda çağdaşlaşmayı sağlayan yeniliklerle milliyetçiliğin bir arada görülmesi rastlantı ile açıklanabilecek bir durum değildir.” **diyen bir tarihçinin bu sözleri aşağıdakilerden hangisine delil olarak gösterilebilir?**
- A) Medeni bir toplumla millet olmak arasında bir ilişki vardır.
- B) Sanayileşme, teknolojik gelişmeleri hızlandırmıştır.
- C) Geniş kitleler demokratikleşmeye çalışmıştır.
- D) Milliyetçilik akımı tüm Avrupa’yı sarmıştır.
3. Millî bilinci uyandıracak ve ayakta tutacak çalışmalar arasında tarihle ilgili çalışmaların önemli bir yer vardır. Tanzimat'a kadar Türk'ün ve Türklüğün tarihi ile ilgilenen bilim insanlarımızın yetişmemiş olmasının başlıca sebebi o dönemde daha çok dinî tarih anlayışının egemen olmasıdır. Türk milletinin İslam uygarlığına katkılarından, İslam'ın yayılması ve savunulması yolunda yaptığı büyük hizmetlerden bahsedilmeden sadece geleneksel İslam tarihinin nakledilmesinden ibaret bir yaklaşım, Tanzimat'a kadar devam etmişti.

Turhan Feyzioğlu, Atatürk ve Milliyetçilik, s. 17

Bu alıntıdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tanzimat'a kadar millet tarihiyle değil ümmet tarihiyle ilgilenildiğine
- B) Tanzimat'tan sonra farklı dinden olanların birlikte hareket etmeye başladığına
- C) Geleneklere bağlılığın bir devlet politikası hâline geldiğine
- D) Türk milletinin İslam uygarlığı içinde en önemli role sahip olduğuna

4. 18. yüzyılın sonlarından itibaren büyük devletler içindeki azınlıkların millet olma bilinciyle hareket etmeye başladıkları görülmektedir. Bilim insanı Turhan Feyzioğlu "Atatürk ve Milliyetçilik" adlı eserinde bu konuyu şöyle değerlendirmiştir: "Dünya, Osmanlı ülkesinden ve devletinden "Türkiye", "Büyük Türk'ün İmparatorluğu" diye bahsettiği; bu devleti kuran ve yöneten milleti "Türkler" diye adlandırdığı ve Türkler dışındaki bütün Osmanlı kavimleri kendi millî benliklerine sahip çıktıkları hâlde Türkler, "Türkiye", "Türk milleti" gibi sözleri kullanmaktan ve kendi millî benliklerini açıkça savunmaktan çekinir hâlde idiler."

Buna göre Osmanlı Devleti'nde "Türklük" kavramının ön plana çıkmamasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerin kurucusu oldukları devletin parçalanacağından endişelenmeleri
B) Azınlıkların millet olma bilincini henüz kavramamış olması
C) Dünya devletlerinin Osmanlı Devleti ile yakında ilgilenmesi
D) Türklerin tarih boyu büyük devletler kurmuş olmaları

5. • **Milliyetçilik:** Çok uluslu devletleri olumsuz, tek uluslu devletleri olumlu etkilemiştir.
• **Sanayi Devrimi:** Sanayisi gelişen devletler güçlenmiş, sanayisi gelişmeyen devletler sömürge durumuna düşmüştür.
• **Silahlanma yarışı:** Askerî gücü yüksek olanlar dünya siyasetinde etkili olduğu için devletler silahlanma yarışına girmiştir.
• **Devletler arası bloklaşma:** Siyasi ve ekonomik çıkarları yönünden anlaşan devletler ortak düşmana karşı birleşmiştir.

I. Dünya Savaşı'nın bu genel nedenlerine göre,

- I. Dünya devletleri olaylardan farklı şekillerde etkilenmiştir.
II. Dünya devletlerinin tamamı sömürge elde etmiştir.
III. Üstün silahlara sahip olmak, güçlü olmakla eş değer görülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) I, II ve III

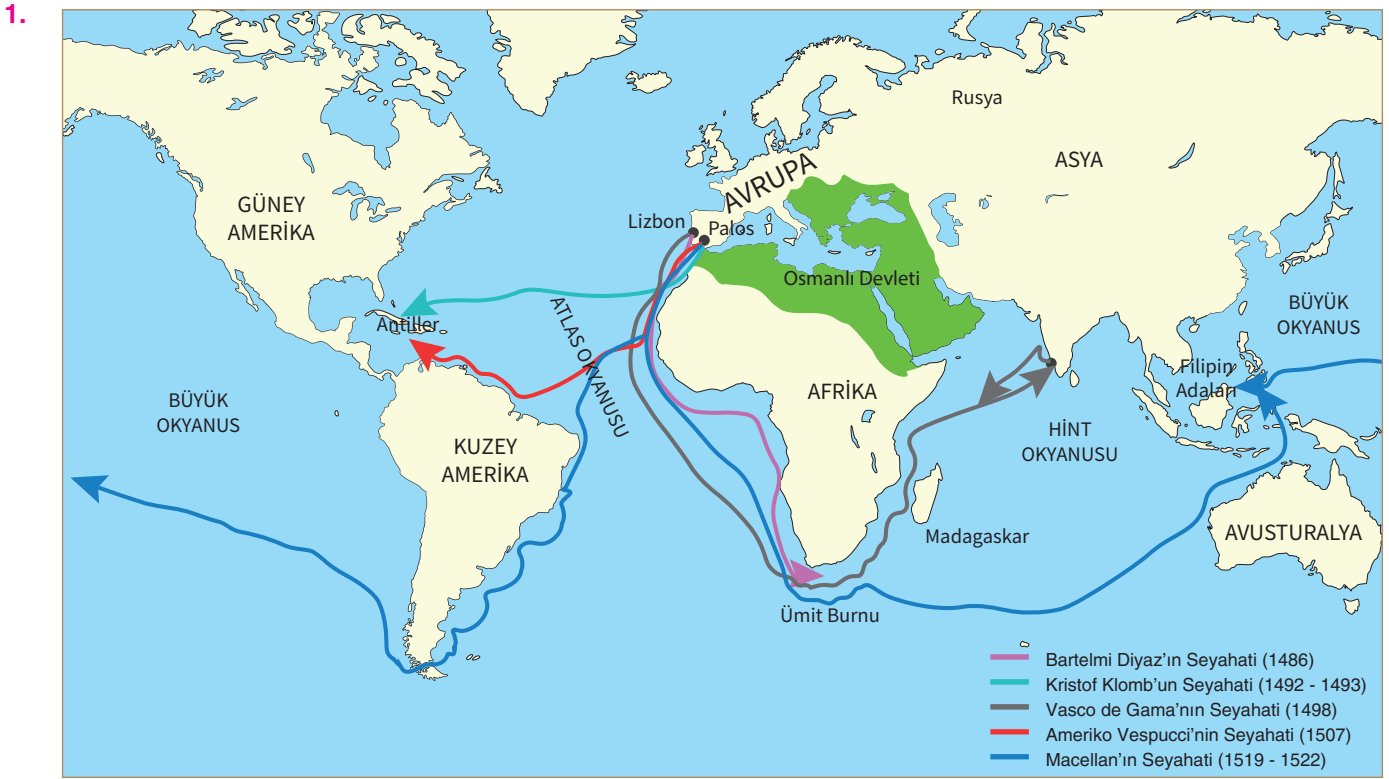
6. Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet, Askerî Rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce Askerî Rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem, asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim.

Bu sözlerden Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Kararlı bir kişiliğe sahiptir.
II. Yakın çevresinden etkilenmiştir.
III. Selânik Mülkiye Rüştiyesinden mezun olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

Coğrafi Keşiflerle ilgili verilen bu haritaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı Devleti, sömürgeci bir anlayış sergilemiştir.
- B) Avrupa'dan Hindistan'a yoğun göçler yaşanmıştır.
- C) Coğrafi Keşifler sonucunda Osmanlı Devleti Atlas Okyanusu'na hâkim olmuştur.
- D) Yeni keşfedilen ticaret yolları, Osmanlı Devleti'nin topraklarından geçmemektedir.

2. Avrupa'da sosyal ve ekonomik hareketliliğe neden olan Coğrafi Keşifler, Osmanlı Devleti'ni olumsuz bir şekilde etkilemişti. Yeni ticaret yollarının bulunması, Osmanlı topraklarından geçen İpek ve Baharat yollarının önem kaybetmesine neden oldu. Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanında olan Akdeniz limanlarının ticari değeri azaldı. Osmanlı Devleti, bu olumsuz durumlardan kurtulmak için ticari ayrıcalıklar içeren kapitülasyonları Avrupalı devletlere verdi. Böylece Avrupalı devletler, Osmanlı ekonomisinde söz sahibi olmaya; Osmanlı Devleti de ekonomik alanda egemenliğini kaybetmeye başladı.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Coğrafi Keşifler, Osmanlı ekonomisinin gerilemesine neden olmuştur.
- B) Osmanlı Devleti, İpek ve Baharat yolları sayesinde ticaret faaliyetlerinde bulunmuştur.
- C) Osmanlı Devleti coğrafi keşifleri başlatan devletlerden biridir.
- D) Avrupalı devletler, Osmanlı ticaret hayatında söz sahibi olmaya başlamıştır.

3.	AVRUPA	OSMANLI DEVLETİ
	<ul style="list-style-type: none"> • Hristiyanlığın Katolik mezhebi hâkimdir. • Katolik mezhebi Avrupa'da özgür düşünceyi kısıtlayarak bilimin gelişmesini yasaklamıştır. • Kilisenin söylemlerinin doğru olarak kabul edildiği dogmatik düşünce hâkimdir. • Rönesans ve Reform'un etkisiyle özgür düşünce serbest kalmış ve bilim, hızlı bir şekilde ilerlemeye başlamıştır. 	<ul style="list-style-type: none"> • İslamiyet geniş bir alana yayılmıştır. • Özgür düşünce serbest bırakılmıştır. • Hoşgörülü bir anlayışla her dine eşit yaklaşmıştır. • Avrupa'daki bilimsel gelişmelere ayak uydurulamamıştır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Rönesans, bilimin gelişmesine engel olmuştur.
- B) Osmanlı Devleti, Avrupa'daki bilimsel gelişmeleri yakından takip edememiştir.
- C) Reform hareketleri, Osmanlı topraklarında başlamıştır.
- D) Osmanlı Devleti, farklı dinden insanlara ayrıcalık vermiştir.

4.
<ul style="list-style-type: none"> • Rönesans, Türkçe'de "yeniden doğuş" anlamına gelir. • Rönesans; ilk defa Avrupa'da, İtalya'da ortaya çıkmıştır. • Avrupa'da kilisenin bilim üzerindeki baskısı sona erince bilim, sanat ve edebiyatta yaşanan gelişmeler Rönesans olarak adlandırılmıştır. • Rönesans sayesinde pozitif düşünce özgür kalmıştır. • Rönesans hareketleri sayesinde birçok teknolojik icatlar yapılmıştır. • Rönesans, bilimsel çalışmaların yoğun olarak yapıldığı Aydınlanma Çağı'nın ortaya çıkmasında etkili olmuştur. • Rönesans, Avrupa kıtasına hızlıca yayılmıştır. • Osmanlı Devleti, Rönesans hareketlerini takip edemediği için bilimsel gelişmelere kayıtsız kalmıştır.

Verilen bilgilerden yola çıkılarak;

- I. Rönesans hareketleri bilimsel hayatı canlandırmıştır.
- II. Rönesans, birçok alanda yeniden doğuş anlamına gelir.
- III. Rönesans hareketleri, Osmanlı Devleti'nin düşünce hayatını derinden etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1.

Reform; kelime anlamı olarak düzeltme yenileme demektir. 16. yüzyılda, Avrupa'daki Hristiyanlığın Katolik mezhebindeki bozulmalara tepki olarak ilk önce Almanya'da ortaya çıkan düzenlemeler, reform olarak kabul edilir. Reform hareketleri, Martin Luther liderliğinde Avrupa'ya yayılmıştır. Martin Luther, Katolik Kilisesi'nin bazı uygulamalarına karşı çıkarak bunları protesto etmiştir. Bu durum, Protestanlık mezhebinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Reform hareketleri sonucunda Katolik Kilisesi'ne ve din adamlarına olan güven sarsılmıştır. Kilisenin bilimin gelişmesini engelleyen etkisi azalınca bilimsel çalışmalar hız kazanmıştır. Avrupa'da Reform hareketleri meydana gelirken Osmanlı Devleti kendi iç sorunları ile ilgilenmiştir.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti, Reform hareketlerini desteklemiştir.
- B) Reform hareketleri, Katolik Kilisesi'nin baskıları sonucunda ortaya çıkmıştır.
- C) Avrupa'da yeni bir mezhep ortaya çıkmıştır.
- D) Rönesans hareketleri, bilimin gelişmesinde etkili olmuştur.

2.

Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden borç para alarak ekonomik sıkıntılarını gidermeye çalıştı. Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar yetersiz kaldı. Osmanlı Devleti, aldığı borçların faizini bile ödeyemez duruma geldi. Osmanlı ekonomisi iflas etme eşiğine geldi. Bu durumu fırsat bilen alacaklı durumundaki Avrupalı devletler, Düyun-u Umumiye (Genel Borçlar İdaresi) adlı teşkilatı kurdular. Bu teşkilat, Osmanlı Devleti'nin bütün gelirlerine el koyuyor ve alacaklılar arasında pay ediyordu. Bu durumda Osmanlı Devleti'nin ekonomik alandaki bağımsızlığı kaybolmuştu.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti, ekonomik egemenliğini kaybetmiştir
- B) Avrupalı Devletler, Osmanlı maliyesini geliştirecek kararlar almıştır.
- C) Düyun-u Umumiyenin kurulmasında alınan borçlar etkilidir.
- D) Osmanlı Devleti, Avrupalı Devletler karşısında güç kaybetmiştir.

3. Sanayi İnkılabı	
Nedenleri	<ul style="list-style-type: none"> Coğrafi Keşifler sonucu zenginleşen burjuva sınıfının, ellerindeki parayı değerlendirmek istemeleri Bilimsel çalışmaların hız kazanması Buhar gücüyle çalışan gemilerin yapılması ve dokuma fabrikalarının kurulması
Sonuçları	<ul style="list-style-type: none"> Sömürgecilik faaliyetleri hız kazandı. Ham madde ve pazar arayışı I. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden oldu. Seri üretim artınca, malların fiyatı ucuzladı. İşçi sınıf ve sendikalar ortaya çıktı.
Osmanlı Devleti'ne Etkisi	<ul style="list-style-type: none"> Avrupa'daki sanayi gelişimine ayak uydurulamadı. Avrupalı devletlerin sömürgesi olunmaya başlandı. Yerli üreticilerin malları, yabancı üreticilerin malları ile yarışamadı. El tezgâhlarında yapılan üretim, önemini kaybetti. Osmanlı maliyesi gerilemeye başladı.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Sanayi İnkılabı'nın evrensel sonuçları olmuştur.
- II. Sanayi İnkılabı, sömürgecilik faaliyetlerini artırmıştır.
- III. Osmanlı Devleti, Sanayi İnkılabı karşısında ekonomik sıkıntılar yaşamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

4. OLAY	SONUÇ
<ul style="list-style-type: none"> Coğrafi Keşifler Sanayi İnkılabı Rönesans Reform 	<ul style="list-style-type: none"> Sömürgecilik hareketleri başladı. Sömürgecilik faaliyetleri hızlandı. Bilimsel gelişmeler yaşandı. Laik düzen ortaya çıktı.

Verilen olay-sonuç eşleştirmelerine göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Coğrafi Keşifler ile sömürgecilik faaliyetleri arasında ilişki yoktur.
- B) Sanayi İnkılabı, dinî alanda etkili olmuştur.
- C) Rönesans, aklın ön plana çıkmasını sağlamıştır.
- D) Reform hareketleri, ülke ticaretlerini etkilemiştir.

3.

TANZİMAT FERMANI

- Osmanlı halkının can, mal, namus ve mülkiyet güvenliği Osmanlı padişahının güvencesi altına alınacaktır.
- Vergiler, herkesin gelirine göre düzenlenecek ve adil bir biçimde toplanacaktır.
- Askerlik süresi sınırlandırılacak ve vatan görevi hâline getirilecek, Müslüman olmayanlar da askere alınacaktır.
- Mahkemeler, halka açık olacak; kimse, yargılanmadan cezalandırılmayacaktır.
- Tüm güçlerin üstünde kanun gücü yer alacaktır.

Verilen bu bilgilerden yola çıkılarak Tanzimat Fermanı ile ilgili,

- Osmanlı padişahlarının yetkileri kısıtlanmıştır.
- Hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
- Azınlıklardan vergi alınması kaldırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

4.

İSLAHAT FERMANI

- Azınlıklara din ve mezhep özgürlüğü tanınacaktır.
- Azınlıklara okul, kilise, hastane açma yetkisi verilecektir.
- Azınlıkları küçük düşürücü ifadeler kullanılmayacaktır.
- Hristiyanlar da devlet memuru olabilecektir.
- Azınlıklardan bedelini verenler askere alınmayacaktır.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- Osmanlı Devleti, azınlıkların haklarını kısıtlamıştır.
- Azınlıklar, Osmanlı Devleti'ne bağlılıklarını sürdürmüştür.
- Azınlıklar, Türklerden ayrıcalıklı hâle getirilmiştir.
- Osmanlı Devleti, azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak istemiştir.

1. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan milliyetçilik fikir akımının etkisi ile Osmanlı azınlıkları kendi devletlerini kurmak için isyan etmeye başladı. Osmanlı Devleti, bu isyanları önlemede yetersiz kaldı. Kendilerine Jön (genç) Türkler diyen bir grup aydın, isyanların nedenini padişahın tek başına ülkeyi yönetmesi olarak gördü. Jön Türkler göre padişahın da uyacağı bir anayasa hazırlanırsa isyanlar son bulabilirdi. Jön Türkler, bu fikre sıcak bakan II. Abdülhamit'i padişah yaptılar. II. Abdülhamit de 1876 yılında Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanun-i Esasiye'yi hazırlatarak kabul etti.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin monarşik yapısı güçlenmiştir.
B) Osmanlı Devleti'nde demokratik adımlar atılmıştır.
C) Jön Türkler, Osmanlı yönetiminde etkili olmuştur.
D) Azınlık isyanları, Osmanlı Devletini zor durumda bırakmıştır.

2. Padişahın ülkeyi meclis ile birlikte yönetmesine "Meşrutiyet" denir. Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmasını önlemek, gayrimüslimlerin devlete bağlılığını artırmak ve devleti yıkılıştan kurtarmak için 1876 yılında Kanun-i Esasi'yi ilan ederek Meşrutiyet yönetimine geçmiştir. Mebusan Meclisi ve Ayanlar Meclisi adı verilen iki meclis açılmıştır. Halk kısıtlı da olsa bu meclislerde temsil edilmeye başlanmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkılarak,

- I. Osmanlı Devleti, yıkılıştan kurtulmak için çareler aramaktadır.
II. Osmanlı Devleti, eski gücüne kavuşmuştur.
III. Osmanlı Devleti'nde halkın tamamı mecliste temsil edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III

3. II. Abdülhamit, Osmanlı-Rus savaşını bahane ederek meclisi kapatıp Meşrutiyet yönetimine son verdi. İttihat ve Terakki adıyla kurulan bir cemiyet, Meşrutiyet yönetimine yeniden geçilmesi için II. Abdülhamit'e baskı yapmaya başladı. Baskılara dayanamayan II. Abdülhamit, Meşrutiyet'i yeniden ilan etti (1908).

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İttihat ve Terakki yöneticileri padişah değişikliğine neden olmuştur.
B) II. Abdülhamit, kendi hür iradesi ile II. Meşrutiyet'i ilan etmiştir.
C) II. Abdülhamit, yenilik yanlısıdır.
D) İttihat ve Terakki, Meşrutiyet yanlısı bir tutum sergilemiştir.

4.

Verilen bu haritaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı Devleti, Avrupa'nın tamamını ele geçirmiştir.
- B) Avrupalı devletler, Osmanlı Devleti'ne karşı birleşmiştir.
- C) Osmanlı Devleti, İtalya ile sınır komşusudur.
- D) Osmanlı Devleti'nin üç kıtada toprağı vardır.

5.

Verilen haritaya göre;

- I. Selanik şehri ile İstanbul arasında bağlantı vardır.
- II. Osmanlı başkenti Avrupa'daki gelişmelerden haberdar olabilmektedir.
- III. Osmanlı Devleti, deniz ulaşımında Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

1.

Ben Mustafamın mektebe ilahilerle başlamasını ve Mahalle Mektebine gitmesini istiyorum.

Zübeyde Hanım

Ben ise Mustafa'nın yeni açılan Şemsi Efendi Mektebinde yeni usul okumasını istiyorum.

Ali Rıza Bey

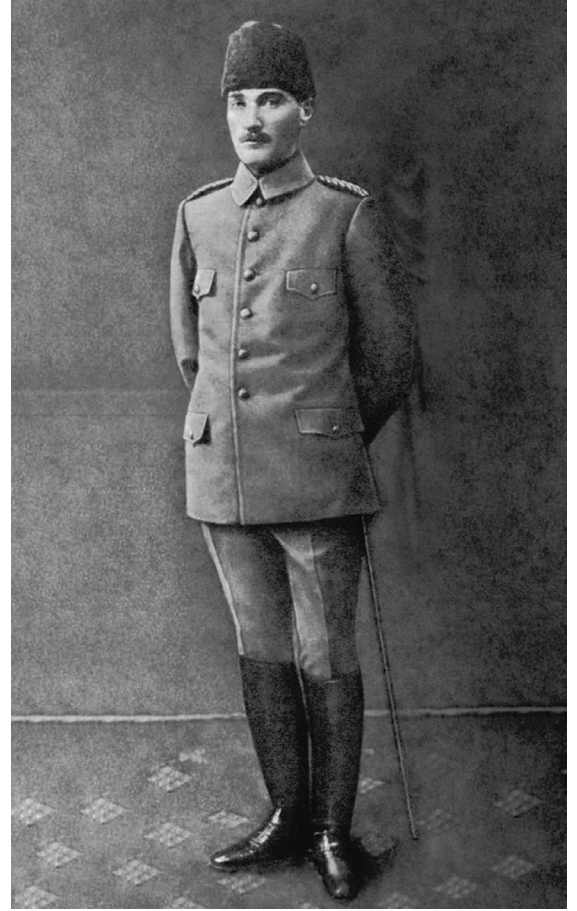
Annem ve babam, benim farklı okullara gitmemi istedi. Nihayet babam işi mahirane bir surette hâletti. Evvela alışılmış törenler ile annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi Mektebine kaydedildim.

Mustafa Kemal Atatürk

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mustafa Kemal, Mahalle Mektebini bitirmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'nde eğitim birliği yoktur.
- C) Mustafa Kemal'in ailesi eğitime önem vermektedir.
- D) Mustafa Kemal, çağdaş bir eğitim almaya başlamıştır.

2.

"... Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın çalıştığı çiftliğe yerleştik. Dayım, köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Bana vazifeler veriyordu, ben de bunları yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliği idi. Kardeşimle beraber bakla tarlasının arasındaki bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovmakla uğraştığımızı unutamam. Çiftlik hayatının diğer işlerine de karışıyordum. Dayım bize çok iyi davrandı. Acımızı unutturabilmek için gayret gösterdi. Allah ondan razı olsun."

Bu sözlerden yola çıkılarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Eğitim hayatına devam edememiştir.
- B) Sorumluluk almayı küçük yaşlarda öğrenmiştir.
- C) Çiftlik hayatı hoşuna gitmemiştir.
- D) Aldığı görevleri yerine getirememiştir.

3. Mustafa Kemal'in Gittiği Okullar

- **Mahalle Mektebi:** Annesinin isteği üzerine başlamıştır. Bu okulu bitirmemiştir.
- **Şemsi Efendi İlkokulu:** Babasının isteği üzerine gittiği okuldur. Modern eğitim almıştır. Mezun olmuştur.
- **Selanik Mülkiye Rüştiyesi:** Siyasi bilimler ortaokuludur. Annesinin isteği üzerine başlamış fakat yarım bırakmıştır.
- **Selanik Askerî Rüştiyesi:** Kendi isteği ile gittiği ve mezun olduğu askerî okuldur.
- **Manastır Askerî İdadisi:** Lise hayatının geçtiği okuldur. Askerî alanın dışında da kendini geliştirmiştir.
- **İstanbul Harp Okulu:** Askerî eğitim aldığı bu okuldan teğmen olarak mezun olmuştur.
- **İstanbul Harp Akademisi:** Kurmay yüzbaşı olarak bu okulu bitirmiş ve kurmaylık stajı yapmak için Şam'a gitmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mustafa Kemal'in yarım bıraktığı okullar vardır.
- B) Mustafa Kemal, İstanbul'da Genel Kurmay Başkanlığında göreve başlamıştır.
- C) Mustafa Kemal, askerî eğitim almak için farklı şehirlerde bulunmuştur.
- D) Mustafa Kemal, askerî görev için Şam'da bulunmuştur.

4.

<p style="text-align: center;">Selanik</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mustafa Kemal'in doğduğu şehirdir. ● Mustafa Kemal'in ilkokula başladığı şehirdir. ● Birden fazla millet bir arada yaşamaktadır. ● Farklı inançlara sahip olanlar hoşgörülü bir şekilde yaşamını sürdürmüştür. ● Kara, demir ve deniz yolu ile Avrupa ve Osmanlı merkezi ile bağlantısı vardır. 	<p style="text-align: center;">Manastır</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mustafa Kemal'in tarihe, edebiyata merak saldığı şehirdir. ● Mustafa Kemal'in lise hayatı burada geçmiştir. ● Mustafa Kemal, Fransızcasını burada geliştirmiştir. ● Mustafa Kemal, bu şehirde yerli ve yabancı birçok yazarın eserlerini okumuştur.
<p style="text-align: center;">Sofya</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mustafa Kemal, askerî büyükelçi olarak burada bulunmuştur. ● Mustafa Kemal, Batı kültürünü bu şehirde yakından tanımıştır. ● Mustafa Kemal, Balkan Türklerinin sorunları ile ilgilenmiştir. ● Mustafa Kemal, ileride yapacağı inkılapların tohumlarını burada atmıştır. 	<p style="text-align: center;">İstanbul</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mustafa Kemal'in askerî eğitimini tamamladığı şehirdir. ● Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'ni daha yakından tanımıştır. ● Mustafa Kemal, bu şehirde Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu durumdan kurtarmak için çareler düşünmüştür.

Mustafa Kemal'in fikir hayatına etki eden şehirlerle ilgili olarak,

- I. Selanik, hoşgörülü bir yapıya sahip olmasını sağlamıştır.
- II. Manastır, çok yönlü bir kişiliğe sahip olmasında etkili olmuştur.
- III. Sofya, inkılapçı özelliğini geliştirmiştir.
- IV. İstanbul, vatansever bir kişiliğe sahip olduğunu kanıtlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

1.

Askerî Rüştiyede iken en çok matematik dersine ilgi duydum. Kısa zamanda matematik öğretmenimi mutlu edecek kadar bilgi sahibi oldum. Derslerimden daha zor işlerle ilgileniyordum. Matematikle ilgili sorular yazıyordum. Matematik öğretmeni de bu sorulara yazılı olarak cevap veriyordu. Öğretmenimin adı Mustafa idi. Bir gün bana "Oğlum! Senin de ismin Mustafa, benim de ismim Mustafa. Bu böyle olmayacak. Arada bir fark olmalı. Bundan sonra senin adın Mustafa Kemal olsun." dedi. O zamandan beri adım gerçekten Mustafa Kemal kaldı.

Parçada verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Matematik dersinin dışındaki derslere ilgi göstermemiştir.
- B) Çalışkan bir öğrencidir.
- C) Matematik dersi ile özel olarak ilgilenmiştir.
- D) Başarısı, öğretmenin dikkatini çekmiştir.

2. • Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'nde iken yabancı dil öğrenmeye çok önem vermişti.
- Fransızca Öğretmeni Yüzbaşı Nakiyyüddin Bey'den Fransızca ile ilgili ilk bilgileri aldı.
 - Arkadaşı Fethi Okyar ile Fransızca kitaplar okudu.
 - Selanik'e gittiğinde Frerler Okulunda özel dersler aldı.

Buna göre yabancı dil öğrenme sürecinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliklerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) disiplinli olma, ileri görüşlülük, liderlik
- B) kararlılık, teşkilatçılık, eğitimcilik
- C) azimli olma, disiplinli olma, kararlılık
- D) azimli olma, cesaretli olma, kararlılık

3. Manastır Askerî İdadisinde (lise) Fransızcada geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor, sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki üç ay gizlice Frerler Okulunun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim. Edebiyata fazla ilgim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım.

Verilen bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Fransızcasını geliştirmek için özel çaba sarf etmiştir.
- II. Arkadaşının etkisiyle edebiyata ilgi duymuştur.
- III. Zorluklar karşısında yılmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

4.

İstanbul'daki Harp Okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırılmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor, "Bu kadar dakika sen söyleyeceksin, bu kadar dakika ben söyleyeceğim." diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere, el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.

Mustafa Kemal'e ait bu sözlerden yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mustafa Kemal, edebiyat alanında kendini geliştirmiştir.
- B) Mustafa Kemal, teşkilatçı bir kişiliğe sahiptir.
- C) Mustafa Kemal, okuldaki çalışmalarından dolayı uyarı almıştır.
- D) Mustafa Kemal'in liderlik özelliği ön plana çıkmıştır.

5.

Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen, öğretmenleri olmuştur. Onun düşünce yapısını şekillendiren öğretmenlerinden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge'dir. Tevfik Bilge, derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahsetmiş, öğrencilerinin ufku genişletmiş, coşku ve heyecanlarına ortak olmuştur. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında "Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı." diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir.

Verilen bu bilgilere göre,

- I. Mustafa Kemal'in hayatında öğretmenleri önemli bir yere sahiptir.
- II. Mustafa Kemal, yalnızca askerî derslere ilgi duymuştur.
- III. Mehmet Tevfik Bilge, öğrencilerine tarihi sevdirmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

1.

Mustafa Kemal'in Gittiği Okullar ve Bu Okullara Başlama Tarihleri		
Mahalle Mektebi	→	1886
Şemsi Efendi İlkokulu	→	1886
Selanik Mülkiye Rüştiyesi	→	1894
Selanik Askerî Rüştiyesi	→	1894
Manastır Askerî İdadisi	→	1896
İstanbul Harp Okulu	→	1899
İstanbul Harp Akademisi	→	1902

Verilen bu tabloya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Mustafa Kemal'in eğitim hayatı yarım kalmıştır.
B) Mustafa Kemal, genel olarak askerî okullara gitmiştir.
C) Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin başkentinde eğitim almıştır.
D) Mustafa Kemal, farklı okullarda bulunmuştur.

2.

Mustafa Kemal, farklı şehirlerde okumuş ve bir subay olarak farklı bölgelerde askerî görevlerde bulunmuştur. Bu durum; Mustafa Kemal'in bilgi dünyasını geliştirmiş, fikir hayatını olgunlaştırmıştır. Mustafa Kemal, ülkesinin içinde bulunduğu durumu yakından görmüştür. Ülkenin bu kötü durumu onu rahatsız etmiş, kurtuluş yolları aramak için çareler düşünmüştür.

Verilen bu parçaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Mustafa Kemal, subaylık mesleğini tek bir şehirde sürdürmüştür.
B) Mustafa Kemal, girdiği savaşlarda başarılar elde etmiştir.
C) Mustafa Kemal, ülke sorunlarına kayıtsız kalmıştır.
D) Mustafa Kemal, duyarlı bir vatandaş olarak vatan sevgisiyle hareket etmiştir.

1. Mustafa Kemal, "kürmay yüzbaşı" rütbesiyle İstanbul Harp Akademisinden mezun olmuştur. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri, Şam'daki 5. Ordu'dur. Şam'da iken Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmuş, bu cemiyet aracılığı ile ülke sorunlarına çözümler aramıştır. Mustafa Kemal, daha sonra Selânik'teki 3. Ordu Karargâhı'na atanmıştır.

Verilen bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Askerî okulunu başarılı bir şekilde bitirmiştir.
B) Farklı şehirlerde görev almıştır.
C) Askerlik görevinde bulunurken ülke sorunlarıyla da ilgilenmiştir.
D) Askerlik mesleğinin geriye kalan zamanını Selânik'te geçirmiştir.

2. Mustafa Kemal, 31 Mart Olayı'ndan sonra askerlerin siyasetle ilgilenmesinin tehlikesini anlamıştı. Subaylar arasında yayılan partililik, orduya zarar vermeye başlamıştı. Mustafa Kemal, bu durumun vatanın geleceği için zararlı olacağını anlamıştı. Bu yüzden ordunun siyasetten uzak durmasını belirtmişti. Balkan Savaşları'nda Mustafa Kemal'in haklı olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu parçada Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişisel özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Çok yönlülük B) İleri görüşlülük C) Barışseverlik D) İnkılapçılık

3.

31 Mart Vakası	
Nedenleri	<ul style="list-style-type: none"> • Meşrutiyet yönetimini istemeyenlerin İstanbul'da isyan etmesi • Monarşi sisteminin geri getirilmek istenilmesi
Sonuçları	<ul style="list-style-type: none"> • Selânik'ten gelen Hareket Ordusu isyanı bastırdı. • Hareket Ordusu'nun başkanlığını Mahmut Şevket Paşa, kürmay başkanlığını Mustafa Kemal yaptı. • II. Abdülhamit tahtan indirildi. • V. Mehmet Reşat tahta çıkarıldı. • İttihat ve Terakki, Osmanlı yönetimini ele geçirdi.

Verilen bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

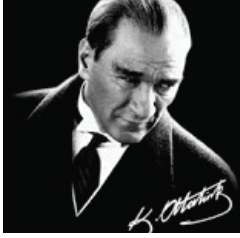
- A) Meşrutiyet yönetiminden rahatsız olanlar vardır.
B) Hareket Ordusu, isyanı bastırmada etkisiz kalmıştır.
C) Osmanlı Devleti'nde padişah değişikliği olmuştur.
D) İttihat ve Terakki Cemiyeti Osmanlı Devleti'ndeki etkinliğini artırmıştır.

4. Picardie Manevralar, 12-18 Eylül 1910'da Fransa'nın Pikardi bölgesinde yapılan bir tatbikattır. Osmanlı Devleti bu manevralara Binbaşı Selahaddin Bey, Binbaşı Fethi Bey ve Kolağası Mustafa Kemal'i gözlemci olarak göndermiştir. Mustafa Kemal, bu gezi sırasında fesin Batılılar tarafından gülünç bulunduğunu öğrenmiştir. Bir asker, Mustafa Kemal'e "Başınızda bu komik başlık olduğu sürece hiç kimse kafanızın içindekilere itibar etmeyecektir." demiştir. Bu durum, Mustafa Kemal'i ileride yapacağı inkılaplar için etkilemiştir.

Bu parçaya göre aşağıdaki hangi yorum yapılabilir?

- A) Osmanlı Devleti, Fransa'yı kendine rakip olarak görmektedir.
 B) Fransa, Picardi Manevralarında Mustafa Kemal'e çeşitli görevler vermiştir.
 C) Mustafa Kemal, şapka ve kıyafet inkılabı için gerekli düşünce yapısına sahip olmuştur.
 D) Osmanlı Devleti ve Fransa, İtilaf grubunda yer almıştır.

5.

Olgular	Kişilik Özelliği
• Samsun'a çıktıktan sonra vatanın bütünlüğünü, ulusun özgürlüğünü sağlamak için Türk halkını ortak hedefler etrafında toplamak	Birleştiricilik
• Millî Mücadele'yi belli bir programa dayalı olarak sürdürmek	Planlılık
• Erzurum Kongresi'nde kongre başkanlığına seçilmek	Liderlik
• Saltanatı ve halifeliği kaldırmak	Yenilikçilik

Mustafa Kemal ile ilgili yukarıda verilen olgu ve kişilik özelliği eşleştirmesine göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılmaz?

- A) Çok yönlü bir kişiliğe sahiptir.
 B) Vatansever biridir.
 C) Saltanat yanlısıdır.
 D) İnkılapçılığa önem vermiştir.

6.

Osmanlı Devleti, Trablusgarp halkını İtalyanlara karşı teşkilatlandırması için bazı subaylarını bölgeye gizlice göndermiştir. Mustafa Kemal de bu subaylardan biridir. Mustafa Kemal, "Mustafa Şerif" takma ismiyle Trablusgarp'a gelerek bölge halkını direnişe çağırmıştır. İtalyanlar, bölgede halkın direnişi ile karşı karşıya kalmıştır. Mustafa Kemal, ilk askerî başarısını Derne ve Tobruk cephelerinde elde etmiştir.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki hangi yorum yapılabilir?

- A) İtalya, Trablusgarp'ın işgalinden vazgeçmiştir.
 B) Osmanlı Devleti, İtalyanları yenilgiye uğratmıştır.
 C) Osmanlı Devleti, Trablusgarp'taki halkı Anadolu'ya göç ettirmiştir.
 D) Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta askerî yeteneğini kanıtlama fırsatı bulmuştur.

3. I. Balkan Savaşları (8 Ekim 1912)

Savaşan Devletler:

Savaşın Sonucu:

Londra Antlaşması ile savaş sona erdi. Osmanlı Devleti ile Balkan devletleri arasında Midye-Enez Hattı çizildi. Osmanlı Devleti, Edirne dâhil birçok Balkan toprağını kaybetti.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti, birden fazla devletle savaşmıştır.
- B) Balkanlardan Anadolu'ya yoğun göçler yaşanmıştır.
- C) Osmanlı Devleti, eskisi kadar güçlü değildir.
- D) Balkan toprakları savaş alanına dönmüştür.

4.

Olay	II. Balkan Savaşları (29 Haziran 1913)
Nedenleri	Bulgaristan'ın I. Balkan Savaşları'nda daha fazla toprak elde etmesi ve bu duruma Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ'ın karşı çıkması
I. Balkan Savaşı'nda Olmayıp II. Balkan Savaşı'na Katılan Devlet	<ul style="list-style-type: none"> • Romanya
Sonuçları	Bulgaristan yenildi. Osmanlı Devleti, Edirne'yi geri aldı. Osmanlı Devleti, Bulgaristan ile İstanbul; Yunanistan ile Atina Antlaşması'nı imzaladı.

Verilen bu bilgilere göre:

- I. Osmanlı Devleti, savaştan kazanç elde etmiştir.
- II. Balkan Devletleri, kendi aralarında anlaşmazlığa düşmüştür.
- III. Romanya, Osmanlı Devleti'nin yanında savaşa katılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

5.

Osmanlı Devleti, I. Balkan Savaşlarından yenik ayrılınca İttihatçı subaylardan olan Enver Paşa; emrindeki askerlerle birlikte, hükûmet işlerinin görüşüldüğü binayı basarak (Bab-ı Ali Baskını) sadrazamın istifa etmesini sağladı. Böylelikle Osmanlı yönetimi İttihatçıların eline geçti.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Enver Paşa, Osmanlı yönetiminde etkili olmuştur.
- B) Bab-ı Ali Baskını ile padişah değişikliği yaşanmıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nde hükûmet el değiştirmiştir.
- D) Osmanlı Devleti, Balkanlardaki gücünü kaybetmeye başlamıştır.

6. • Avrupalı devletlerle sömürge yarışında olan İtalya, gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulma arayışına girmiştir.
- Osmanlı Devleti, donanma yönünden en zayıf olduğu dönemlerden birini yaşamaktadır.

Buna göre yaşanan bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin yeni bir donanma inşa etmesi
- B) Trablusgarp'ın İtalya tarafından işgal edilmesi
- C) Avrupalı devletlerin Osmanlı idaresi ile iyi ilişkiler kurması
- D) İtalya'nın Avrupalı devletlere üstünlük sağlaması

7. • "Yurt toprağı, her şey sana feda olsun; kutlu olan senin, hepimiz senin için fedaiyiz." demiştir.
- Çanakkale'de düşmanın çıkarma yapacağı yerleri doğru tahmin etmiştir.
- "Benim manevi mirasım, akıl ve bilimdir." sözünü söylemiştir.
- "Özgürlük ve bağımsızlık, benim karakterimdir." demiştir.

Verilen bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in;

- I. vatanseverlik,
- II. ileri görüşlülük,
- III. bilim severlik,
- IV. hürriyetçilik

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV

8. Aşağıda Mustafa Kemal'in askerî görevleri ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

- İlk görev yeri Şam'dır.
- Hareket Ordusu'nda yer alarak 31 Mart İsyanı'nın bastırılmasında etkili olmuştur.
- Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlara karşı ilk askerî başarısını kazanmıştır.
- Çanakkale Savaşı'nda adını tüm dünyaya duyurmuştur.
- Kafkasya Cephesi'ndeki askerî başarısından dolayı altın kılıç ile ödüllendirilmiştir.
- Suriye Cephesi'nde İngilizlerin Anadolu'ya girmesine engel olmuştur.
- Millî Mücadele lideri olarak Anadolu'yu düşmandan temizlemiştir.

Verilen bu bilgilere göre Mustafa Kemal,

- I. Askerî bir zekâya sahiptir.
- II. İyi bir komutan ve iyi bir askerdir.
- III. I. Dünya Savaşı'nın bütün cephelerinde görev almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III